

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „МАКСИМ РАЙКОВИЧ“

гр. Лясковец 5140, ул. „Манастирска“ №1, тел. 0619/ 2 20 95, факс 0619/2 20 95
e-mail: info-300507@edu.mon.bg, <https://su-mrlc.com>

УТВЪРЖДАВАМ :.....

/Д.Арабаджиева/

Директор на СУ „М.Райкович

гр.Лясковец

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА за превенция на ранното напускане на училище за учебна 2024/2025 година

Утвърдена със Заповед № 18/16.09.2024 г.

Програмата е обсъдена, гласувана и приета на Педагогически съвет с протокол

№ 14/13. 09. 2024 год.

I. Въведение

Въвеждането на Училищна програма за превенция на ранното напускане на училище в СУ „М.Райкович“ гр.Лясковец, се налага от това, че реален напредък в намаляване на напускащите училище ученици може да бъде постигнат само в резултат на прилагането на последователна и целенасочена политика, която се следва от цялата училищна общност. Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на МОН, в изпълнение на държавната политика за осигуряване на подкрепа за равен достъп до качествено образование и за развитие на потенциала на всеки ученик в училището с цел неговата личностна, професионална и гражданска реализация в обществото.

Важна роля в това отношение има училището, което трябва да подхожда комплексно и същевременно индивидуално за всеки конкретен случай на ученик, застрашен от отпадане. Предприемането на адекватни и ефективни мерки от педагогическия екип за намаляване броя на отсъствията, броя на преждевременно напусналите, следва да се основават на задълбочен анализ на причините, пораждащи тези явления. Причините за допуснатите отсъствия и отпадане от училище са многообразни. Това определя необходимостта да се подхожда комплексно и същевременно да се действа индивидуално към конкретния случай на всяко дете, застрашено от отпадане. Необходимо е своевременно идентифициране на признаците за изоставане в усвояването на учебния материал и застрашеност от отпадане.

Класификация на причините за отпадане от училище:

•Социални причини

-икономически причини, свързани с риск за отпадане на ученици от образователната система са: Ниските доходи, които не позволяват на много семейства да покрият разходите на своите деца за образование (за учебници,тетрадки, дрехи, храна) и се посочват от родителите като главна причина за отпадане;

- ученици, които не посещават училище, често подпомагат формирането на семейния бюджет;
- ученици, които живеят в отдалечени населени места от училището;
- ученици, чиито родители работят в чужбина или във вътрешността на страната;

•Образователните причини

- свързани са както с училищната среда така и с организацията на учебния процес:
 - Съществени са затрудненията при усвояване на учебния материал;
 - Слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него нежелание да се посещава училище;
 - Наличие на конфликтни отношения със съученици и/или учители и др.
- Отсъствията на учениците от час и отпадането им от системата на образованието е във фокуса на Закона за училищно и предучилищно образование.

Като основни причини за отсъствията и отпадане от училище на българските ученици се открояват- отсъствия, слаб успех, семейни или социални причини, лоша дисциплина и поведение по време на учебните часове. Учениците, които трудно се справят с материала постепенно губят интерес към учебния процес, което води до безпричинни отсъствия от училище. Учениците от социално слаби семейства особено от горен курс, са принудени да работят и не само през летните месеци и ваканциите, но и през учебната година. Това също води до голям брой отсъствия. При семейства в риск е занижен контролът от страна на

родителите, което поставя в риск от отпадане и самите ученици. Учениците от XII клас обикновено през II учебен срок поставят акцент в подготовката си върху матуритетните предмети и игнорират останалите. Някои от тях се включват в курсове и уроци за подготовка за кандидатстудентски изпити, което също води до натрупване на отсъствия или работят. Този проблем се забелязва от години не само в нашето училище, но и в национален мащаб.

В СУ „Максим Райкович”, гр.Лясковец се обучават ученици от цялата община от **I до XII клас**. На пътуващите ученици им се осигурява безплатен транспорт за да не се допускат голям брой неизвинени отсъствия. През изминалата учебна 2023/2024 г. най- много отсъствия са допуснати от малцинствата поради ниския социален статус, икономически причини и ниското образование и капацитет на родителите.

II. Цел

- 1.Ранно идентифициране на децата в риск чрез проучване и оценка на потребностите и интересите на учениците.
- 2.Откриване и причините, водещи до отпадането на учениците от училище.
- 3.Набелязване и изпълняване на мерки за предотвратяване на отпадането на учениците от училище

III Задачи

- 1.Индивидуална оценка на причините за отпадането и планиране на подкрепа на учениците от СУ „М.Райкович” гр.Лясковец;
2. Създаване на подкрепяща среда в класа на застрашените ученици;
3. Разработване и прилагане на обучителни, извънкласни и извънучилищни програми и подкрепи за мотивиране и задържане на ученици;
- 4.Осигуряване на консултиране, кариерно ориентиране, активна работа с родителите и с представителите на Обществения съвет;
- 5.Изготвяне на регистър за учениците в риск от преместване/отпадане от Училище и работа според изискванията на Наредбата за приобщаващо образование

IV Маркери за идентифициране на ученици в риск от отпадане

- 1.Промяна в поведението на ученика ранни индикации за отпадане като закъснения, отсъствия, проблеми с дисциплината, взаимоотношенията в клас; понижаване на интереса към учебния процес и други;
2. По наблюдение на учители, класен ръководител, съученици, родители;
3. Наблюдение върху семейството;
4. По даден сигнал от други институции отдел „Закрила на детето“; Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни; Комисия за закрила на детето; полиция, община и др.;
- 5.Отчитане на традиции, нрави, обичаи на конкретен етнос, към който принадлежи ученика.

V. Инструментарий за идентифициране

За идентифициране на ученици в риск от отпадане в са разработени :

A. Индивидуална карта за оценка на риска от отпадане за новоприетите ученици, която се актуализира от класния ръководител в началото на учебната година и периодично

В.Въпросник за ученика

(за всички ученици)

В началото на всяка учебна година въз основа на направено проучване сред учениците в училището и психолога извършват анализ и създават регистър на ученици в риск от отпадане. След това се изготвят индивидуални план за работа с ученици, застрашени от отпадане в съответствие с изискванията на Наредбата за приобщаващо образование.

VI План за действие по програмата

За идентифициране на ученик в риск от отпадане от училище е необходимо да се извърши анализ на случая и планиране на дейностите:

1. Дейности на ниво клас:

- 1.1 Изготвяне на индивидуална оценка за всеки ученик в началото на учебната година. Събиране и анализ на информацията от класен ръководител
- 1.2. Създаване на подкрепяща среда в класа за застрашените ученици отговорността е на класния ръководител и на всеки учител.
- 1.3 Класният ръководител установява причината за отсъствия.
- 1.4 Осигуряване на педагогическа подкрепа за тези деца от страна на учителите създаване на условия и организация за преодоляване на изоставането и пропуските чрез прилагане на индивидуален подход, чрез използван самостоятелна и групово работа, консултации
- 1.5 Включване в извънкласни и извънучилищни дейности в съответствие с интересите и възможностите на тези деца. Чрез тези дейности се развиват силните страни на личността и се постига по добра интеграция към образованието.
- 1.6. Документиране на предприетите мерки към ученика, застрашен от отпадане от училище, от педагогическия съветник, психолога и класния ръководител.

2. Дейности на ниво училище:

- 2.1 Създаване на регистър за децата в риск от отпадане от училище /включваледната информация за ученика: възраст, клас, не извинени отсъствия, причини и предприетите мерки от различните институции/.
 - 2.2 Формиране на комисии по конкретния случай на дете в риск от отпадане от училище според необходимите потребности. С заповед на директора се сформира комисия за подкрепа на личностното развитие за работа с деца в риск да отпаднат от училище поради поведенчески проблеми; за работа с деца в риск да отпаднат от училище поради допуснати неизвинени отсъствия.
- В екипа може да се включат представители на класните ръководители и други учители, психолог, социален работник, на УКБППМН, на родителите, на учениците, на обществени възпитатели и др. Екипите оказват съдействие за кариерно ориентиране и подготовка; развиване на творческите способности на децата; информиране на децата за техните права и задължения;
- 2.3. Включване на застрашените ученици в извънкласни дейности и проекти.
 - 2.4. Насочване на застрашен от отпадане ученик към училищен психолог.
 - 2.5. Мотивационна работа за задържане на детето в училище.

2.6.Осъществяване на ефективен диалог между училището и семейството на застрашените от отпадане деца.

2.7.Осъществяване на партньорство между училището и всички заинтересовани страни на местно ниво за превенция на отпадането от образователната система.

3. Дейности с родителите:

3.1 Запознаване на родителите с правилника на училището и възможностите, които дава за обучение и възпитание на децата и създаване на Обществен съвет.

3.2 Информирание и консултиране на семейството за социалната функция на образованието и последиците от отпадането на детето от училище.

3.3 Декларация за съдействие между училището и родителите като мярка за предотвратяване на риска от отпадане.

VI Взаимодействие на училищно и извънучилищно ниво, взаимодействие с институции:

Семейство

Училищен психолог

Училищна комисия за превенция на противообществени прояви на малолетни и непълнолетни

Училищен координационен съвет за противодействие на тормоза

Екип за подкрепа на личностно развитие Педагогически съвет

СД „Социално подпомагане“,

Отдел „Закрила на детето“

Общинска комисия за превенция на

противообществени прояви на малолетни и непълнолетни

Полиция и Детска педагогическа

Изготвил психолог:.....

/М.Пенева/